

**BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE**

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ**

**BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING**

**INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja
za januar/siječanj 2014. godine**

Sarajevo, mart/ožujak 2014. godine

Sadržaj:

Uvod.....	3
1. Realni sektor.....	4
1.1. <i>Industrijska proizvodnja</i>	4
1.2. <i>Tržište rada BiH</i>	4
2. Javne finansije.....	5
2.1. <i>Indirektni porezi u BiH</i>	5
2.2. <i>Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH</i>	6
3. Cijene, monetarni i finansijski sektor.....	7
3.1. <i>Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)</i>	7
3.2. <i>Monetarni agregati</i>	7
3.3. <i>Prosječna obvezna pričuva</i>	8
3.4. <i>Devizne pričuve Centralne banke BiH</i>	8
3.5. <i>Depoziti</i>	9
3.6. <i>Kredit</i>	9
3.7. <i>Berze</i>	10
4. Vanjski sektor.....	11
5. Strane direktne investicije.....	12

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.

„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Veoma oskudni dostupni podaci za januar prikazuju nekoliko pozitivnih, ali i negativnih indikatora ekonomskog rasta na početku 2014. godine. Među najpozitivnijim indikatorima je zasigurno povećanje pokrivenosti robnog izvoza uvozom sa 59,2% u januaru 2013 na 64,7% u januaru 2014 godine. To je rezultat godišnjeg rasta vrijednosti robnog izvoza od 6,3% i smanjenja uvoza od 2,6%.

Rast izvoza je bio praćen povećanjem industrijske proizvodnje kao posljedica rasta u FBiH i smanjenja u RS. Naime, uprkos blagom smanjenju proizvodnje prerađivačke industrije u januaru u odnosu na decembar od 0,3%, industrijska proizvodnja FBiH bilježi rast od 2,8% prije svega u domenu električne energije. Time je u januaru ostvaren godišnji rast industrijske proizvodnje od 6%. S druge strane, industrijska proizvodnja u RS bilježi smanjenje u januaru u odnosu na decembar od 2,4% uz godišnji pad od 1%.

Pored toga, trgovina na malo BiH bilježi realno smanjenje prometa od 1,2% u januaru u odnosu na decembar je dovelo do godišnjeg pada od 0,8%. Smanjenje maloprodajnog prometa uz smanjenje robnog uvoza bi moglo ukazivati na negativan uticaj domaće tražnje na ekonomski rast početkom 2014 godine.

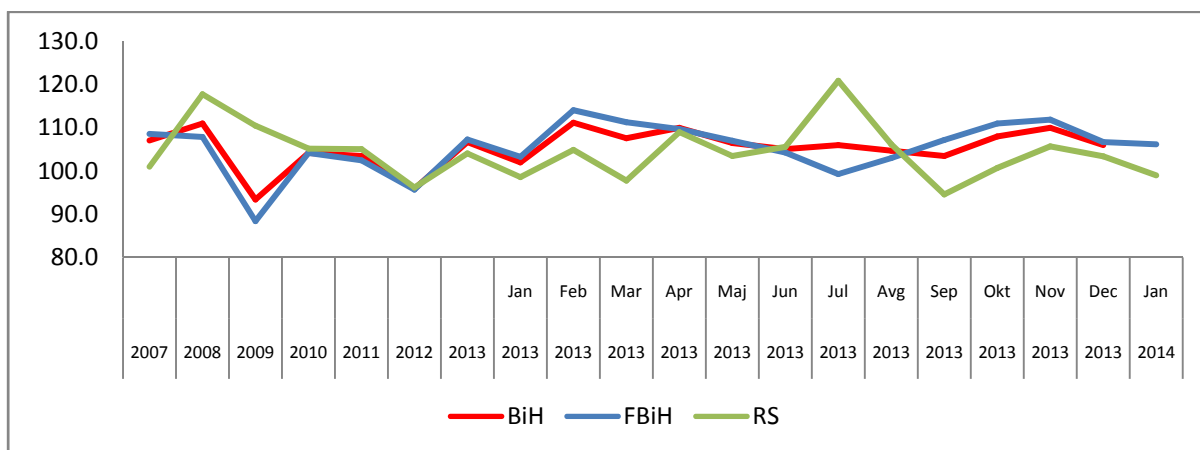
Konačno, deflacija započeta još u drugom polugodištu 2013 je nastavljena i u januaru 2014 stopom iznad 1%. Ovakvo kretanje cijena počinje sve više da zabrinjava obzirom da bi nastavak ovog trenda mogao dodatno ugroziti ekonomski rast.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

U nedostatku zvaničnih podataka o industrijskoj proizvodnji na nivou BiH¹ za potrebe ovog izvještaja korišteni su podaci entitetskih statističkih institucija. Prema preliminarnim podacima FZZS-a za januar 2014. godine u FBiH registrirano je povećanje fizičkog obima industrijske proizvodnje od 6,2% u odnosu na isti mjesec prethodne godine, dok je rast u odnosu na prethodni mjesec iznosio 2,8%. Posmatrano po sektorima najznačajniji doprinos rastu ostvaren je u sektoru za proizvodnju električne energije koji je u odnosu na prethodni mjesec ostvario rast proizvodnje od 11,8%, dok su prerađivačka industrija i rudarstvo ostvarili stagnaciju odnosno blagi pad proizvodnje.² S druge strane, prema preliminarnim podacima RZSR-a za januar 2014. godine u RS-u je došlo do blagog pada fizičkog obima industrijske proizvodnje od 1% u odnosu na januar prethodne godine, dok je u odnosu na prethodni mjesec registrirano smanjenje od 2,4%. Ako se industrijska proizvodnja u RS-u posmatra po sektorima može se konstatovati da su pozitivni rezultati ostvareni u prerađivačkoj industriji (stopa rasta od preko 20% u odnosu na prethodni mjesec) neutralizirani od strane sektora za proizvodnju električne energije i rudarstva gdje je u odnosu na prethodni mjesec zabilježen pad proizvodnje od 7,5% odnosno 13,8%.³

Grafikon 1: Industrijska proizvodnja u BiH

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSR

1.2. Tržište rada u BiH

Broj zaposlenih lica u BiH u decembru 2013. godine je iznosio 689,3⁴ hiljada što je za 1% više u odnosu na isti mjesec 2012. godine. Ipak, smanjenje broja zaposlenih je još uvijek prisutno u građevinarstvu, proizvodnji i snabdijevanju el. energijom, gasom i parom, u djelatnosti snabdijevanja vodom, rudarstvu te u kategoriji ostalih uslužnih djelatnosti. Administrativna stopa nezaposlenosti u BiH u decembru 2013. godine je iznosila 44,5%. Broj nezaposlenih lica u BiH u januaru 2014. godine je uvećan za 0,5% g/g i iznosio je 557,3 hiljada, što je znatno sporiji rast u odnosu na početak 2013. godine (tabela ispod).

¹ U vrijeme izrade ovog izvještaja zvanični podaci BHAS o industrijskoj proizvodnji nisu bili dostupni.

² FZZS FBiH, "Indeksi obima industrijske proizvodnje za januar 2014. godine", 07.03.2014. godine.

³ RZSR, "Indeksi industrijske proizvodnje za januar 2014. godine", 28.02.2014. godine.

⁴ Privremeni podatak. Izvor: BHAS

Prosječna neto plata u BiH u decembru 2013. godine je iznosila 838 KM i nominalno je veća za 0,8% g/g. U privatnom sektoru najzapaženije smanjenje neto plata u posmatranom mjesecu je u oblastima stručnih, naučnih i tehničkih djelatnosti, hotela i restorana, umjetnosti zabave i rekreacije, te ostalih uslužnih djelatnosti. Prosječna penzija u BiH u januaru 2014. godine je iznosila 352⁵ KM i veća je nominalno za 4,6% u odnosu na isti mjesec 2013. godine. Rast penzija u januaru je posljedica povećanja penzija u oba entiteta. Minimalne penzije u BiH su u januaru uvećane i u RS iznosi 169,3 KM, dok je u FBiH 326,2 KM.

Tabela 1: Osnovni indikatori tržišta rada u BiH⁶

	Broj zaposlenih lica u BiH	Broj nezaposlenih lica u BiH	Prosječna neto plata u BiH (KM)	Prosječna penzija u BiH (KM)
I 2013.	684.699	554.640	829	336
II 2013.	681.580	554.605	815	337
III 2013.	681.744	553.580	819	337
IV 2013.	686.153	549.519	824	336
V 2013.	686.791	547.325	832	336
VI 2013.	687.797	548.307	822	336
VII 2013.	687.266	552.989	830	336
VIII 2013.	684.829	555.820	828	334
IX 2013.	688.134	555.087	826	338
X 2013.	686.658	552.707	833	338
XI 2013.	687.877	551.474	828	338
XII 2013.	689.270	553.481	838	338
2013.	686.066	552.461	827	337
I 2014.		557.314		352
Stope rasta g/g				
I 2013.	-0,3%	2,5%	0,4%	-1,7%
II 2013.	-0,5%	2,0%	-0,4%	0,1%
III 2013.	-0,7%	2,0%	-0,5%	0,1%
IV 2013.	-0,3%	1,7%	0,1%	0,0%
V 2013.	-0,4%	1,9%	-0,5%	-0,1%
VI 2013.	-0,4%	1,9%	0,1%	-0,1%
VII 2013.	-0,3%	2,0%	0,3%	0,1%
VIII 2013.	-0,3%	1,8%	-0,3%	-0,5%
IX 2013.	-0,1%	1,8%	1,6%	0,7%
X 2013.	0,4%	1,2%	0,3%	0,9%
XI 2013.	0,6%	0,7%	-0,4%	0,8%
XII 2013.	1,0%	0,5%	0,8%	0,9%
2013.	-0,1%	1,7%	0,1%	0,1%
I 2014.		0,5%		4,6%

Izvor: BHAS, Entitetski zavodi za zapošljavanje, Zavod za zapošljavanje BD, penzioni fondovi u BiH

⁵ Prosječna penzija u BiH je izračunata na osnovu entitetskih nivoa penzija ponderisanih odnosom ukupnog broja penzionera u svakom od BH entiteta.

⁶ Broj zaposlenih lica u BiH je revidiran u 2013. godini. Izvor: BHAS. Podatak o broju zaposlenih i platama za januar 2014. godine nije bio objavljen u periodu pripreme Informacije.

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Neto prihodi od indirektnih poreza bilježe godišnji pad od 1,7% u januaru 2014 i to kao posljedica smanjenja bruto prihoda od 2,3% i povrata od 5%. Smanjenje neto prihoda je prije svega bilo rezultat smanjenja neraspoređenih prihoda, ali i prihoda od akciza od 2,3%. Prema poreskim prijavama, PDV bilježi skroman rast prihoda od 0,9% i to kao rezultat smanjenja uvoznog PDV-a od 3,5%, te snažnog rasta domaćeg PDV-a od 15,4%. Kao posljedica pomenutih kretanja, sredstva raspoloživa za raspodjelu budžetima sa JR UIO su bila za 2,5% niža u odnosu na januar 2013 godine. Konačno, snažan rast potreba za servisiranjem vanjskog duga od 59,5% (g/g) je doveo do smanjenja preostalog dijela budžetskih sredstava od 4,2% (g/g).

Tabela 2: Naplata i raspodjela prihoda od indirektnih poreza

	2013 struktura	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014 jan
Bruto prihodi - prikupljeno	100,0	18,1	11,1	-11,8	6,9	6,3	-0,1	0,2	-2,3
Povrati	16,9	79,5	50,5	-21,0	-1,6	21,2	0,2	12,8	-5,0
Neto prihodi - prikupljeno	<u>83</u>	<u>13,0</u>	<u>5,8</u>	<u>-10,0</u>	<u>8,4</u>	<u>4,0</u>	<u>-0,1</u>	<u>-2,1</u>	<u>-1,7</u>
PDV	53	15,2	8,7	-9,3	6,0	5,0	0,5	-1,9	1,9
Carine	4	17,5	-0,7	-47,2	-13,2	-7,4	-18,5	-5,6	2,1
Akcize	22	6,4	2,1	6,4	17,4	7,9	2,8	-2,5	-2,3
Putarine	5	5,7	1,5	32,0	22,2	-5,3	-1,3	-0,1	9,5
Ostali prihodi	0	83,2	-0,5	-7,9	-2,7	-2,7	-1,7	1,9	9,8
Neusklađeni prihodi	0	-52,3	17,9	-80,3	409,2	-67,2	-70,4	99,9	-100,0
Raspoloživo za raspodjelu	<u>100,1</u>	<u>18,7</u>	<u>10,9</u>	<u>-11,7</u>	<u>6,8</u>	<u>6,3</u>	<u>0,0</u>	<u>0,1</u>	<u>-2,5</u>
Minimalne rezerve	17,1	19,1	76,7	-20,1	-0,8	20,7	0,2	12,6	-4,8
Budžeti	<u>82,9</u>	<u>18,6</u>	<u>3,6</u>	<u>-10,1</u>	<u>8,1</u>	<u>4,1</u>	<u>-0,1</u>	<u>-2,1</u>	<u>-2,0</u>
Servisiranje vanjskog duga	11,6	-12,0	-3,9	5,6	23,4	12,9	37,2	47,5	59,5
FBiH	7,5	-12,8	-4,6	8,9	25,0	12,5	37,8	51,0	70,7
RS	4,0	-10,9	-2,9	0,4	20,8	13,7	36,1	41,1	44,5
BD	0,0	694,5	44,9	3,8	-6,6	-3,2	19,7	474,5	
Raspodjeljeno nakon servisiranja vanjskog duga	71,3	20,9	4,0	-10,9	7,2	3,5	-2,8	-7,2	-4,2
Institucije BiH	12,7	12,6	5,9	8,0	-5,5	0,0	8,9	0,0	0,0
FBiH	37,2	21,0	3,2	-14,4	9,7	3,2	-6,0	-7,7	-4,6
RS	18,9	25,8	4,5	-13,4	10,2	5,9	-2,8	-11,0	-6,1
BD	2,4	18,2	4,4	-13,6	10,2	4,9	-1,5	-2,9	-2,5

Izvor: Uprava za indirektno oporezivanje

Rast (g/g) u % ako nije drugačije naznačeno

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Prihodi od direktnih poreza, doprinosa i ostalih prihoda o kojima izvještavaju entitetske poreske uprave bilježe godišnje povećanje od 4% u januaru 2014. Ovo je bilo rezultat povećanja prihoda direktnih poreza od 3,5%, doprinosa od 2,2%, te ostalih prihoda od 14,7%. Sličan rast je zabilježen u oba entiteta uz nešto intenzivnije povećanje direktnih poreza u RS, te doprinosa i ostalih prihoda u FBiH.

Tabela 3: Prihodi od direktnih poreza, doprinosa, taksi, naknada i sl

Naziv prihoda	FBiH januar			RS januar			BiH januar		
	miliona KM		rast u %	miliona KM		rast u %	miliona KM		rast u %
	2013	2014		2013	2014		2013	2014	
Direktni porezi	37,7	38,7	2,6	26,9	28,2	4,7	64,6	66,9	3,5
Porez na dohodak	20,7	22,0	6,5	18,3	19,5	6,7	39,0	41,6	6,6
Porez na dobit	7,3	7,0	-3,8	6,8	6,9	2,4	14,0	13,9	-0,8
Porezi građana	9,6	9,5	-1,2	1,2	1,0	-12,7	10,8	10,5	-2,5
Ostali porezi	0,1	0,1	25,7	0,7	0,7	2,5	0,8	0,8	5,9
Ostale takse, kazne i naknade	35,3	40,7	15,1	17,0	19,3	13,9	52,3	60,0	14,7
Doprinosi	203,3	208,1	2,4	90,4	92,0	1,8	293,6	300,0	2,2
PIO	111,1	114,8	3,3	49,5	51,5	4,1	160,5	166,2	3,6
Zdravstvo	83,0	83,6	0,7	34,4	33,7	-2,1	117,4	117,3	-0,1
Nezaposleni	9,3	9,7	5,3	2,5	2,6	5,4	11,8	12,4	5,3
Dječija zaštita			-	3,7	3,9	5,0	3,7	3,9	5,0
Zapošljavanje invalida			-	0,3	0,3	-0,1	0,3	0,3	-0,1
UKUPNO	276,3	287,4	4,0	134,3	139,5	3,9	410,6	426,9	4,0

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH u januaru 2014. godine cijene su niže za 1,5% u odnosu na isti mjesec 2013. godine. Najznačajniji pad cijena je zabilježen u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića, stanovanja i energenata, prevoza, zdravstva, odjeće i obuće, komunikacija i namještaja i kućanskih aparata (tabela ispod). Kretanje svjetskih cijena hrane i nafte je imalo značajan doprinos kretanju cijena u BiH. Indeks hrane na svjetskom tržištu u januaru 2014. godine je smanjen za 5,5%⁷ u odnosu na isti mjesec 2013. Slično, cijena nafte (brent) je smanjena za 4,7% g/g.⁸ Jedina kategorija CPI indeksa koja bilježi brži rast cijena u BiH u posmatranom mjesecu je alkohol i duvan, zbog povećanja akciza na cigarete.⁹

Tabela 4: Kretanje cijena odabranih kategorija CPI indeksa u BiH – poređenje g/g (%)

Kategorije	2013	2014
	2012	I
Hrana i bezalkoholna pića	0,0	-4,0
Stanovanje, vodosnab., el. energ., plin i dr. energenti	0,8	-0,1
Prevoz	-1,1	-0,6
Zdravstvo	-1,7	-0,6
Odjeća i obuća	-9,0	-5,2
Namještaj, kućanski uređaji i redovno održavanje kuće	0,1	-0,5
Komunikacije	0,2	-0,3
Alkohol i duvan	6,4	5,8
Deflacija u BiH	-0,1	-1,5

Izvor: BHAS

3.2. Monetarni agregati

Ukupna novčana masa (M2) u prvom mjesecu 2014. godine iznosila je 16,1 mlrd. KM. U odnosu na prvi mjesec prošle godine zabilježen je rast od 8%. Transakcijski novac (M1) u promatranom razdoblju iznosio je 6,6 mlrd. KM i veći je u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 8,7%, dok je kvazi novac (QM) iznosio 9,4 mlrd. i zabilježio povećanje od 3,9% g/g.

Sve komponente pričuvnog novca nastavile su pozitivna trend kretanja u prvom mjesecu 2014. godine. Pričuve banaka kod CBBiH veće su za 13,8% g/g, gotovina izvan monetarnih vlasti 7,4% g/g i depoziti koji ulaze u sastav pričuvnog novca 16,9%. Stoga je pričuveni novac na kraju prvog mjeseca 2014. godine iznosio 6,3 mlrd. KM i veći je za 9,6% u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

⁷ Izvor MMF baza podataka, mjesečni podaci <http://www.imf.org/external/np/res/commmod/index.aspx>

⁸ Izvor MMF baza podataka.

⁹ Prema Odluci Uprave za indirektno oporezivanje o utvrđivanju posebne i minimalne akcize na cigarete za 2014. godinu posebna akciza na cigarete se uvećava na 0,90 KM za pakovanje cigareta od 20. komada, a minimalna akciza iznosi 2,09 KM za pakovanje cigareta od 20. komada.

Tabela 5: Monetarni agregati (u mil. KM, stanje na kraju razdoblja)

Razdoblje	Pričuvni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Prenosivi depoziti u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Ostali depoziti u domaćoj valuti	Prenosivi depoziti u inozemnoj valuti	Ostali depoziti u inozemnoj valuti	Kvazi novac (QM)	Novac u širem smislu (M2)
1	3	4	5	6=4+5	7	8	9	10=7+8+9	11=6+10
12.2013	6.401	2.542	4.154	6.696	3.006	1.189	5.203	9.399	16.095
01.2014	6.277	2.491	4.112	6.603	3.065	1.150	5.237	9.452	16.056
Stope rasta g/g									
12.2013	10,3%	5,3%	11,4%	9,0%	12,5%	12,9%	3,2%	7,2%	7,9%
01.2014	9,6%	6,6%	10,1%	8,7%	14,9%	6,4%	3,9%	7,6%	8,0%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obvezna pričuva

Kao što je već navedeno, pričuve banaka kod CBBiH nastavile su pozitivan rast i u 2014. godini. Prosječan saldo računa obveznih pričuva iznosio je 3,4 mlrd.KM, a stopa rast iznosila je 13,8% g/g. Obvezne pričuve u promatranom razdoblju iznosile su 1,3 mlrd. KM, a višak iznad obveznih pričuva 2,1 mlrd. KM. Prosječna stopa obvezne pričuve iznosila je 8,6%, dok je implicitna stopa obvezne pričuve iznosila 21,7%.

Tabela 6: Prosječna obvezna pričuva (u mil. KM, stanje na kraju razdoblja)

Razdoblje	Osnovica za obračun obvezne pričuve	Prosječne obvezne pričuve	Prosječan saldo računa obveznih pričuva kod CBBiH	Razlika	Stopa obvezne pričuve	Implicitna stopa obvezne pričuve
1	2	3	4	5=4-3	6	7
12.2013.	15.580,6	1.327,5	3.286,7	1.959,2	8,5%	21,1%
01.2014.	15.706,9	1.343,4	3.412,4	2.069,0	8,6%	21,7%
Stopa rasta g/g						
12.2013.	4,9%	5,1%	15,2%	23,3%	-	-
01.2014.	5,3%	6,0%	13,8%	19,5%	-	-

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne pričuve Centralne banke BiH

Bruto devizne pričuve na kraju prvog mjeseca 2014. godine iznosile su 7,0 mlrd. KM, a stopa rasta iznosila je 11,0% g/g. U strukturi deviznih pričuva dominiraju investicije u vrijednosne papire (59,3%), depoziti kod nerezidentnih banaka (35,2%), zlato (2,3%), inozemna valuta (1,7%) i specijalna prava vučenja (1,45). Detaljan prikaz dan je u tabeli ispod.

Tabela 7: Devizne pričuve (u mil. KM, stanje na kraju razdoblja)

Razdoblje	Zlato	Držanje SDR	Inozemna valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne pričuve	Neto devizne pričuve	Monetarna pasiva	Neto inozemna aktiva C BBH
1	2	3	4	5	6	7	8=2+...7	10	11	12=10-11
12.2013.	164,1	2,7	91,6	2.217,6	0,0	4.592,3	7.068,3	7.067,3	6.659,2	408,1
01.2014.	172,0	96,2	119,7	2.469,4	0,0	4.165,9	7.023,2	7.022,2	6.568,9	453,3
Stopa rasta g/g										
12.2013.	3,2%	-40,0%	-31,2%	-5,0%	-	18,4%	8,6%	8,6%	11,2%	-21,6%
01.2014.	-25,4%	2086,4%	207,7%	44,6%	-	-4,2%	11,0%	11,0%	12,3%	-5,0%

Izvor: CB BiH

3.5 Depoziti

Ukupni depoziti u prvom mjesecu 2014. godine iznosili su 14,3 mlrd. KM. Najveće učešće imaju depoziti sektora stanovništva (58,9%), a potom slijede depoziti nefinancijskih poduzeća (24,2%), depoziti opće vlade (8,45) i ostalih sektora (8,3%). Detaljan pregled iznosa i godišnje stope promjene dani su u tabeli ispod¹⁰.

Tabela 8: Kretanje depozita (u mil. KM, stanje na kraju razdoblja)

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća	Depoziti opće vlade	Ostali
2013.	12.	14.250,4	8.363,9	3.538,6	1.161,8	1.186,1
2014.	01.	14.329,2	8.435,7	3.502,2	1.199,6	1.191,7
Stopa rasta g/g						
2013.	12.	6,9%	9,3%	7,9%	-11,9%	10,5%
2014.	01.	7,8%	9,7%	8,1%	-6,3%	9,8%

Izvor: CBBiH

3.6 Krediti

Ukupni krediti u prvom mjesecu 2014. godine iznosili su 16,4 mlrd. KM i veći su za 3,3% g/g. Najveće učešće u ukupnim kreditima imaju krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća (50,9%), a zatim slijede krediti stanovništvu (43,1%), krediti općoj vladi (5,5%) i krediti ostalim sektorima. Detaljan pregled iznosa i godišnje stope promjene dani su u tabeli ispod.

¹⁰ Sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna i privatna poduzeća. Sektor opće vlade čine sve razine vlada u BiH. Za potrebe izrade Informacije ostali sektor čine: ostale financijske institucije, neprofitne organizacije i ostali.

Tabela 9: Kretanje kredita (u mil. KM, stanje na kraju razdoblja)

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Kreditni stanovništvu	Kreditni nefinancijskim poduzećima	Kreditni općoj vladi	Kreditni ostalim sektorima
2013.	12.	16.412,0	7.061,8	8.354,8	902,9	92,6
2014.	01.	16.381,4	7.053,7	8.330,3	903,3	94,2
Stopa rasta g/g						
2013.	12.	3,0%	3,9%	1,6%	9,2%	-5,0%
2014.	01.	3,3%	4,5%	1,7%	8,2%	5,8%

Izvor: CBBiH

3.7. Berze u BiH

Na „Sarajevskoj berzi“ („SASE“) u mjesecu januaru 2014. godine ostvaren je promet u iznosu 5,1 miliona KM što čini 12,4% od ukupnog ostvarenog prometa na berzama u BiH u ovome mjesecu. Promet na „SASE“ u mjesecu januaru bilježi pad od 71,9% odnosu na promet u istom mjesecu u 2013. godini.

Na „Banjalučkoj berzi“ („BLSE“) u mjesecu januaru 2014. godine ostvaren je promet u iznosu od 36,1 miliona KM što čini 87,6% od ukupnog prometa ostvarenog na berzama u BiH u ovome mjesecu. Promet na „BLSE“ je manji za 8,8% u odnosu na promet u istome mjesecu prošle godine. Ukupan promet u mjesecu januaru na obje berze („SASE“ i „BLSE“) u iznosu od 41,1 miliona KM bilježi pad od 28,7% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2013. godine.

Tabela 10: Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Jan-12	4.169.415,00	3.697.341,00	7.866.756
Jan-13	18.160.124,93	39.528.640,15	57.688.765
Jan-14	5.098.608,06	36.040.137,48	41.138.746

Izvor: „SASE“ i „BLSE“

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na „Sarajevskoj berzi“ („SASE“) u mjesecu januaru 2014. godine sa vrijednostima u mjesecu januaru 2013. godine zabilježen je minimalan rast od 0,4%, dok kapitalizacija na „Banjalučkoj berzi“ („BLSE“) u mjesecu januaru 2014. godine bilježi rast od 5,1% u poređenju sa vrijednosti u mjesecu januaru 2013. godine. Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze („SASE“ i „BLSE“) u januaru 2014. godine bilježi rast od 2,5% u odnosu na vrijednosti u mjesecu januaru 2013. godine.

Kapitalizacija u mjesecu januaru 2012, 2013 i 2014. godine je iznosila:

Tabela 11: Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Jan-12	4.478.265.725,13	3.776.991.779,83	8.255.257.504,96
Jan-13	4.667.057.206,50	3.965.407.073,18	8.632.464.279,68
Jan-14	4.687.616.506,37	4.166.859.466,77	8.854.475.973,14

Izvor: „SASE“ i „BLSE“

4. Vanjski sektor

U januaru 2014. godine izvoz je iznosio 649 miliona KM, što je za 6,3% više nego u januaru 2013. godine, dok je uvoz iznosio 1,3 milijarde KM, što je za 2,6% manje nego u siječnju prethodne godine. Pokrivenost uvoza izvozom je iznosila 64,7%, dok je vanjskotrgovinski robni deficit iznosio 354 miliona KM. Izvoz u zemlje EU je iznosio 490 miliona KM, što je za 4,2% više nego u januaru 2013. godine, dok je uvoz iznosio 608 miliona KM, što je za 0,6% manje nego u januaru prethodne godine. Pokrivenost uvoza izvozom je iznosila 80,6%

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za januar 2014. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u januaru 2014. godine uvezla 112,7 miliona KM nafte i naftnih derivata, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je pad uvoza ove vrste proizvoda za čak 35%.

Vrlo značajno mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvom mjesecu 2014. godine iznosio 138 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina porastao je za 6,9%, dok s druge strane izvoz mašina je rastao po stopi od čak 17,5%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je januaru 2014. godine uvezeno u iznosu od 90,7 miliona KM, i u odnosu na januar 2013. godine primjetan je pad od 10,5%.

Značajan uvoz ostvaren je u kategoriji hemijskih proizvoda u iznosu od 99 miliona KM i u poređenju sa januarom 2013. godine, primjetan je rast uvoza ove kategorije proizvoda od 3,5%. Izvoz hemijskih proizvoda je iznosio 41 milion KM, a rast izvoza iznosio je 13,7%

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 89 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U januaru 2014. godine u odnosu na januar prošle godine uvoz ove kategorije proizvoda doživio je rast za 14%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se nije značajno mjenjala i u januaru 2014. godine izvezeno je 136 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na januar 2013. godine primjetan je blagi pad izvoza baznih metala od oko 1%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u januaru 2014. godine ostvarila je izvoz od 75,8 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio rast od oko 5,8% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH. Izvoz električne energije u januaru 2014. godine je iznosio 26 miliona KM i izvoz je umanjen za 1,5%.

Tabela 12: Vanjskotrgovinski promet

u 000 KM	Januar 2013	Januar 2014	Promjena 2014/2013
IZVOZ	610.331	648.826	6,3%
UVOZ	1.030.490	1.003.322	-2,6%
TRGOVINSKI DEFICIT	-420.159	-354.496	-15,6

Izvor: Agencija za statistiku BiH

5. Strane direktne investicije

Prema revidiranim podacima Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH strana direktna ulaganja (SDU) su u zadnjem kvartalu 2013. godine iznosila 94,42 miliona KM što je dvostruko više u poređenju sa istim periodom u prošloj godini (zadnji kvartal 2012. godine). Ukupna nova SDU u 2013. godini su iznosila 283,86 miliona KM što predstavlja smanjenje za oko 34% u odnosu na ukupna ulaganja u 2012. godini.

Tabela 13: Ulaganja po kvartalima u 2011., 2012. i 2013. godini

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2011	93,2	101,87	111,48	121,12
2012	-4,98	309,27	78,96	47,10
2013	98,51	63,55	27,38	94,42

Izvor: „MOFTER“

Prema podacima Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa najveća ulaganja u 2013. godine su bila od strane firmi iz elektroenergetskog sektora i to u „ETF Rudnik i termoelektrana Stanari“ d.o.o. Stanari u iznosu 73,22 miliona KM, „Comsar energy RS“ d.o.o. Banja Luka u ukupnom iznosu od 62,59 miliona KM. Značajno je i ulaganje u „Al Jazeera Network“ d.o.o. Sarajevo u ukupnom iznosu od 25,67 miliona KM i „Mlijekoprodukt“ d.o.o. Kozarska Dubica u iznosu od 14,5 miliona KM.

Od događaja koji će imati utjecaja na strane direktne investicije, treba spomenuti da je 2. decembra 2013. agencija za ocjenu kreditnog rejtinga „Moody's Investors Service“ objavila godišnji izvještaj o kreditnom rejtingu Bosne i Hercegovine, prema kojem je kreditni rejting ostao isti „B3 sa stabilnim izgledima“.

Ulaganja u mjesecu januaru 2014. godine su iznosila 44,18 miliona KM što je za 55,1% manje od ulaganja u istom mjesecu prošle godine. Najveće ulaganja u mjesecu januaru 2014. godine je u „Uni Credit Leasing“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 19,56 miliona KM.

Nakon rasprave na sjednici, Vijeće ministara je usvojilo sljedeće

ZAKLJUČKE

1. Iz svega navedenog u Informaciji, a posebno na osnovu ostalih raspoloživih podataka, može se zaključiti da su kretanja u bh. ekonomiji u januaru 2014. godini bila pozitivnija u odnosu na prethodnu godinu, ali da, zbog trendova koji ukazuju na slab ekonomski rast u okruženju karakterisan padom nekih od važnijih bh. izvoznih tržišta, potrebno je poduzeti mjere i aktivnosti koje će poboljšati stanje u ekonomiji BiH.
2. Vijeće ministara će poduzeti sve potrebne mjere i aktivnosti iz svoje nadležnosti na promociji i privlačenju investicija, podršci izvozu, zapošljavanju radi poboljšanja stanja u gospodarstvu u BiH.
3. Vijeće ministara je primilo Informaciju k znanju.